

Euroopa Regioonide
Komitee

ELi iga-aastane kohalik ja piirkondlik baromeeter

Lühiülevaade 2021

Piirkonnad, linnad ja külad

Euroopa Liit

Liikmesriigid

#EURegionalBarometer

1. peatükk

Eelarve vähendamine 180 miljardi euro võrra seab ohtu kohalikud ja piirkondlikud eelarved

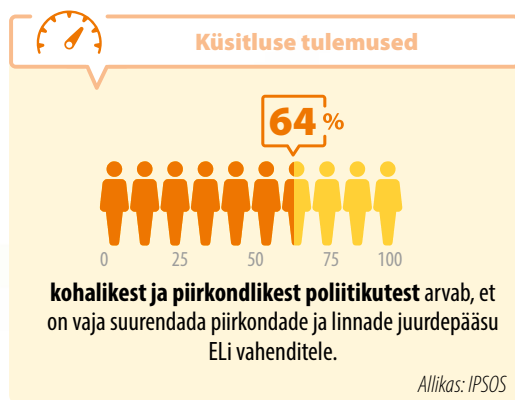
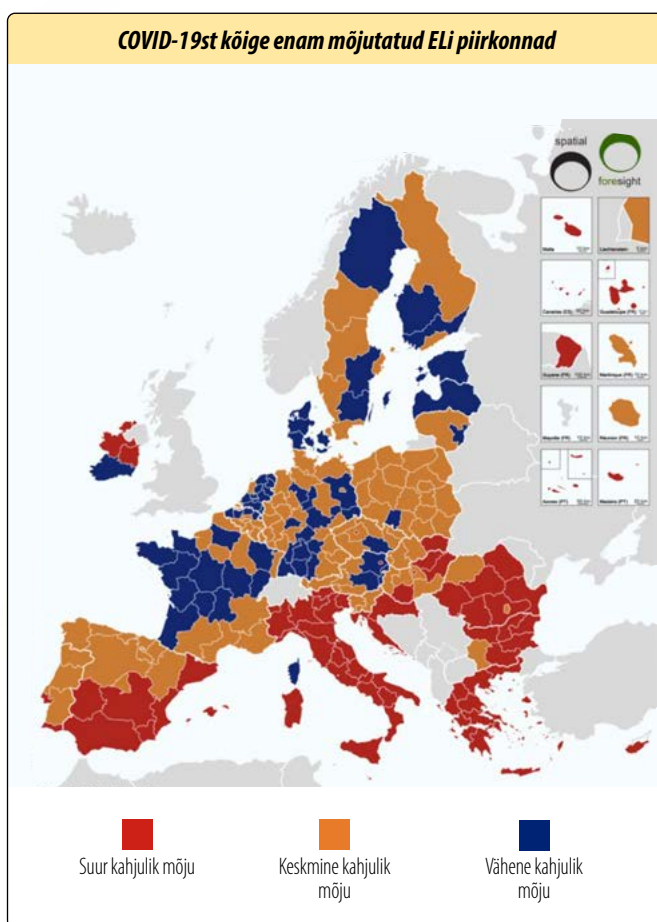
Lisateave

Rohkem näiteid piirkondade ja linnade kohta leiata 2021. aasta baromeetri aruande 1. peatükist.

2020. aastal suurenesid pandeemiaga seotud meetmete tõttu kogu Euroopa kohalike ja piirkondlike omavalitsuste kulutused ligikaudu 125 miljardi eurot ning tulud vähenesid 55 miljardi euro võrra peamiselt majandustegevuse ning maksudest, tollimaksudest ja teenustasudest saadavate tulude vähenemise tõttu.

Sellise arengu tagajärjel on tekkinud 180 miljardi euro suurune lõhe, millest 130 miljardit eurot läheb kaduma piirkondlikul ja vahepealsel tasandil ning 50 miljardit eurot kohaliku omavalitsuse tasandil. Kõige rohkem kannatavad absoluutarvudes Saksamaa kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused (–111 miljardit), neile järgnevad Itaalia (–22,7 miljardit) ja Hispaania (–12,3 miljardit) kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused. Kahjum protsendina kogutulust oli suurim kohalike ja piirkondlike omavalitsuste puhul Küprosel (–25%), Bulgaarias (–15,3%) ja Luksemburgis (–13,5%).

Eelarvelõhe mõju (miljardites eurodes)	
Austria	-2.30
Belgia	-4.70
Bulgaaria	-0.64
Horvaatia	-0.24
Küpros	-0.075
Tšehhi Vabariik	-1.95
Taani	-1.91
Eesti	0.03
Soome	-2.00
Prantsusmaa	-7.20
Saksamaa	-111.7
Kreeka	-0.12
Ungari	-0.15
Iirimaa	-0.32
Itaalia	-22.78
Läti	-0.10
Leedu	-0.08
Luksemburg	-0.42
Malta	-
Madalmaad	-2.77
Poola	-3.00
Portugal	-0.55
Rumeenia	-0.43
Slovakkia	-0.20
Sloveenia	-0.20
Hispaania	-12.37
Rootsi	-3.49
EL 27	-179.67

Üleskutse

Me ei vaja mitte ainult rahalisi vahendeid olevikuks, vaid ka investeeringuid tulevikuks.

Tervishoiukriisi territoriaalse mõõtme eiramine seab ohtu inimeste elud

Baromeeter toob esile suured erinevused selles, kuidas pandeemia mõjutab meie kogukondade tervist. Kõige rohkem juhtumeid esines Kirde-Tšehhis, kuid 100 000 elaniku kohta oli kõige rohkem hukkunudid Valle d'Aosta maakonnas. Madridi autonoomses piirkonnas oli viimase nelja aasta keskmise surmajuhtumite arvuga võrreldes 2020. aastal kõrgeim liigsuremuse määr.

Üldiselt oli 2020. aastal elada maal ohutum kui linnas. Linnakeskuste tervishoid on küll kõrgemal tasemel, kuid maapiirkondades on liigsuremuse määr madalam ja seal on suudetud muutustega paremini kohaneda.

Lisateave

Rohkem näiteid piirkondade ja linnade kohta leiab 2021. aasta baromeetri aruande 5. peatükist.

Kinnitatud COVID-19 juhtumite arv piirkonniti

1	Kirde-Tšehhi	17 994
2	Kesk-Tšehhi	16 354
3	Edela-Tšehhi	15 632
4	Kesk-Morava	14 769
5	Loo-de-Tšehhi	14 694
6	Morava-Sileesia	14 468
7	Praha	13 703
8	Bolzano autonoomne provints	13 689
9	Kagu-Tšehhi	13 462

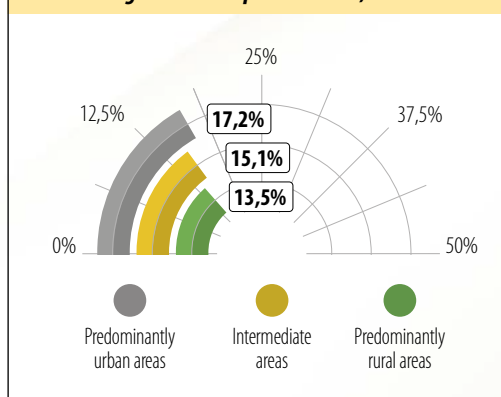
Suurima hukkunute arvuga ELi piirkonnad 100 000 elaniku kohta

1	Valle d'Aosta	377
2	Loo-de-Tšehhi	358
3	Lombardia	335
4	Edela-Tšehhi	315
5	Friuli-Venezia Giulia	314
6	Kirde-Tšehhi	298
7	Emilia-Romagna	295
8	Morava-Sileesia	292
9	Castillia-La Mancha	289

Suurima liigsuremuse määraga (%) Euroopa piirkonnad 2020. aastal

1	Madridi autonoomne piirkond	44
2	Lombardia	39
3	Castillia-La Mancha	34
4	Trento autonoomne provints	32
5	Mayotte	32
6	Castilla ja León	29
7	Valle d'Aosta	28
8	Kataloonia	27
9	Podkarpacie	26
10	Piemonte	25

Liigsuremus eri piirkondades, 2020

Küsitluse tulemused

1 kolmest

kohalikust ja piirkondlikust poliitikut soovib, et piirkondadel ja linnadel oleks ELi tervishoiupoliitika kujundamisel suurem mõju.

Allikas: IPSOS

Põhifakt

>40% piirkondadest ei ole pärast pandeemia esimest lainet liigsuremust täheldanud.

Piirkonnad on tervishoiusüsteemide nurgakivi ja nad tuleb kaasata Euroopa terviseliidu kujundamisse. EL peaks rohkem investeerima piirkondlike süsteemide vastupanuvõimesse ja koordineerima nende vastupanuvõime hindamist, et teha kindlaks nende kriisivalmidus.

Üteskutse

3. peatükk

Piirkondi ei võeta riiklikes taastekavades arvesse, seades ohtu ELi taastumise ja keskkonnasäästlikkuse eesmärgid

Lisateave

Rohkem näiteid piirkondade ja linnade kohta leiata 2021. aasta baromeetri aruande 2. ja 3. peatükist.

Allikas: „Local and Regional Authorities and the National Recovery and Resilience Plans“, Euroopa Regioonide Komitee 2021

Allikas: Euroopa Regioonide Komitee ning Euroopa Kohalike ja Piirkondlike Omavalitsuste Nõukogu sihipärane konsultatsioon, 2021

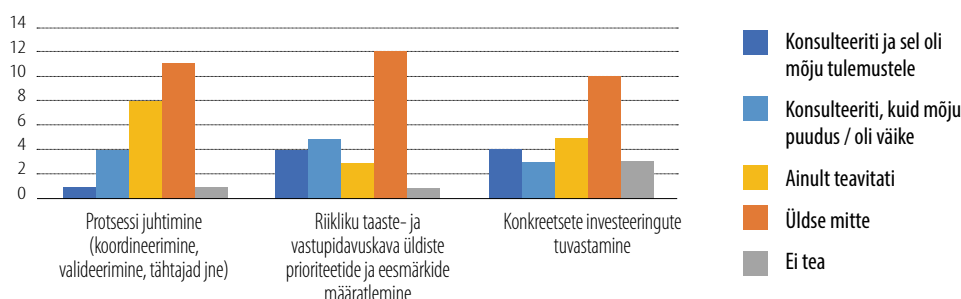
Allikas: Eurocities, 2021

Liikmesriigid on riiklike taaste- ja vastupidavuskavade koostamisel konsulteerinud vaid väheste kohalike ja piirkondlike omavalitsustega kogu Euroopas.

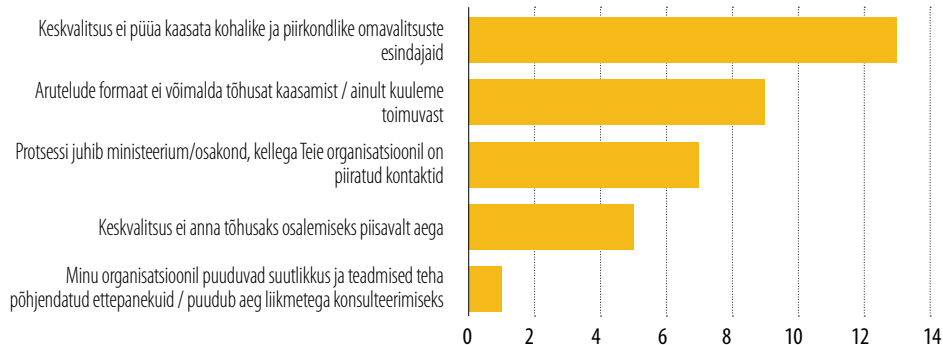
Konsulteeritute hulgest võeti asjaomases riiklikus kavas arvesse vaid mõne üksiku panust. Kui Saksamaal, Belgias ja Poolas kasutati kohalike ja piirkondlike omavalitsuste suhtes kaasavat lähenemisviisi, siis Itaalias, Hispaanias, Prantsusmaal ja Horvaatias nii häid tulemusi ei saavutatud.

Mõnes riigis eraldatakse keskkonnahoidlikule poliitikale ja rohepöördele eelarveassigneeringud keskmiselt 41% riiklike taaste- ja vastupidavuskavade eelarvest. Riiklike kavade laiem analüüs näitab aga, et need tuleks viia paremini kooskõlla Euroopa rohelise kokkuleppega, kuna paljusid neist ähvardab oht, et 37% kliimakulutuste eesmärk jääb saavutamata. Arvestades, et linnad on üks kliimamuutuste vastu võitlemise liikumapanevaid jõude, tekitab nendega konsulteerimise kehv rakendamine suuri probleeme seoses kavade suutlikkusega lahendada kõige pakilisemaid probleeme kohapeal.

Kohalike ja piirkondlike omavalitsuste roll riiklike taaste- ja vastupidavuskavade koostamisel

Piirangud kohalike ja piirkondlike omavalitsuste kaasamisel riiklike taaste- ja vastupidavuskavade koostamisse

ELi liikmesriikide taaste- ja vastupidavuskavade panus rohepöördesse

Üleskutse

Linnade ja piirkondade kõrvalejätmine ohustab Euroopa taastumist.

Linna- ja maapiirkondade digilõhe ohustab taastumist: kiiresti on vaja toetada digitaalset ühtekuuluvust

Pandeemia on paljastanud kohalike ja piirkondlike omavalitsuste vahel tohutu lõhe: ühelt poolt on need, kes juba suudavad kasutada ära digiülemineku kogu potentsiaali, et toetada ettevõtete kasvu ja innovatsiooni ning teenida oma kodanikke, ning teiselt poolt need, kus ei ole digiüleminek veel täielikult toimunud.

Väga suure läbilaskevõimega digivõrkudega ELi leibkondade osakaal on linnapiirkondades 44%, maapiirkondades aga 20%.

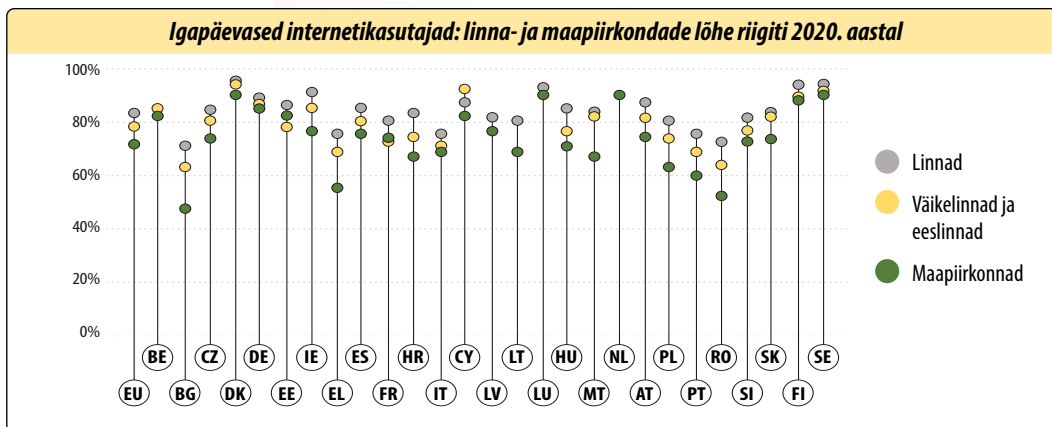
Linna- ja maapiirkondade lõhe iga päev interneti kasutavate inimeste vahel on eriti suur Bulgaarias, Rumeenias, Kreekas ja Portugalis. Teisest küljest on kõige sidusamad tulemused Rootsis, Soomes ja Taanis.

ELi ja riikide tasandil tehtud jõupingutused on endiselt ebapiisavad: vaid Saksamaa, Rootsi, Madalmaad ja Belgia vähendavad praegu linna- ja maapiirkondade lõhet, kuid kõigis teistes ELi liikmesriikides on lõhe märkimisväärne.

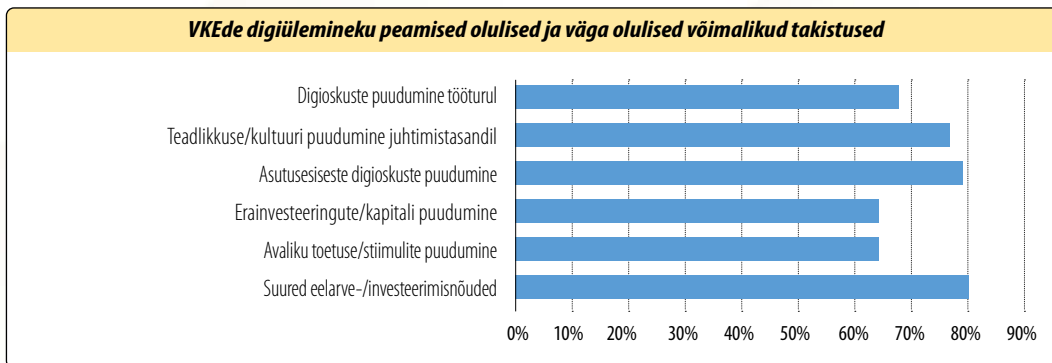
Lisateave

Rohkem näiteid piirkondade ja linnade kohta leiata 2021. aasta baromeetri aruande 4. peatükist.

Allikas: Euroopa Regioonide Komitee uuring „Digiülemineku olukord piirkondlikul tasandil ning COVID-19 pandeemia põhjustatud muudatused majanduses ja ärimudelites ning nende tagajärjed“ (koostamisel)

Allikas: Euroopa Regioonide Komitee küsitlus

Küsitluse tulemused

1 neljast

kohalikust ja piirkondlikust poliitikust ütleb, et ELi digiüleminek on põhiprioriteet.

Source: IPSOS

Põhifakt

Ainult 1 viiest maapiirkonna kodumajapidamisest on suure läbilaskevõimega võrguga kaetud.

Source: CoR study, 2021

Täielik digitaalne ühtekuuluvus on hädavajalik kestlikuks taastumiseks ja digiülemineku elluviimiseks, et toetada piirkondi, linnu ja külasid kogu Euroopas, jätmata kõrvale ühtegi inimest ega paika.

Üteskutse

5. peatükk

COVIDist põhjustatud vaesus on muutumas realsuseks. COVIDi kadunud põlvkonna tekkimise oht suureneb

Lisateave

Rohkem näiteid piirkondade ja linnade kohta leiata 2021. aasta baromeetri aruande 1. peatükist.

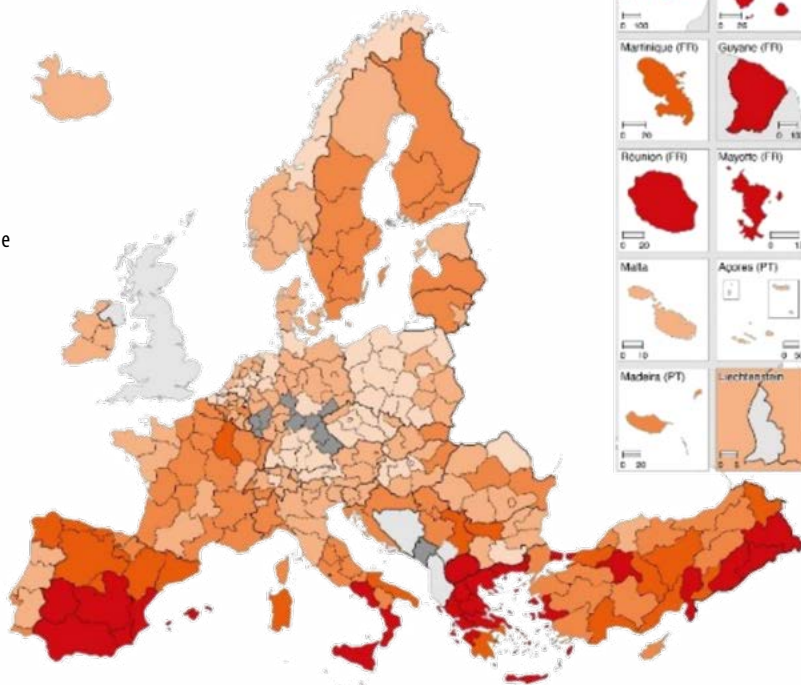
Kriisil on olnud katastroofiline mõju tööhõivele ja sotsiaalsele mõõtmele, kusjuures kõige rohkem mõjutab kriis noori ja madala kvalifikatsiooniga töötajaid. Noorte tööhõive vähenes 2020. aastal eriti tugevalt ning noorte töötus on 10 protsendipunkti võrra suurem kui elanikkonnas üldiselt. Ka ajutiste ja osalise tööajaga töökohtade arv vähenes märkimisväärselt.

Kehvades tingimustes elavad inimesed, puuetega inimesed ja eakad kannatavad halvenevate elutingimuste all. Pandemia tõi lisaks esile pikaajalise soolise ebavõrdsuse ja sooga seotud tööalased riskid.

Töötus: COVID-19st kõige enam mõjutatud piirkonnad

EU=7.1%

- <3.6%
- 3,6% - 7,0%
- 7,1% - 10,6%
- 10,7% - 14,1%
- ≥14,2%
- Data not available

Allikas: Eurostat

Küsitluse tulemused

61%

kohalikest ja piirkondlikest poliitikutest soovib suuremat sõnaõigust taastumise, sotsiaalse õigluse ja töökohtade vallas.

Allikas: IPSOS

Põhifakt

Noorte töötus on üle 10 protsendipunkti võrra suurem kui elanikkonnas üldiselt.

Üleskutse

Peame võitlema COVIDist põhjustatud vaesusega ja looma vastupanuvõimelised kogukonnad.

Kohalikud ja piirkondlikud poliitikud leiavad, et neil ei ole ELis piisavalt sõnaõigust, ja soovivad poliitikale suuremat mõju avaldada

Pandeemia eesliinil on tegutsenud 1,15 miljonit kohalikesse ja piirkondlikesse volikogudesse kuuluvat eurooplast.

Rahulolematuse praeguse olukorraga on ilmne. Üheksa kümnest küsitlusest peab (väga) tähtsaks, et linnadel ja piirkondadel oleks suurem mõju riigi poliitika kujundamisele. Üheksa kümnest küsitlusest soovib lihtsamat juurdepääsu ELi rahalistele vahenditele. Neli viiest küsitlusest arvab, et kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused peavad saama ELi poliitikat rohkem mõjutada. Seitse kümnest küsitlusest võtaks hea meelega vastu ELi toetuse oma poliitika kujundamiseks.

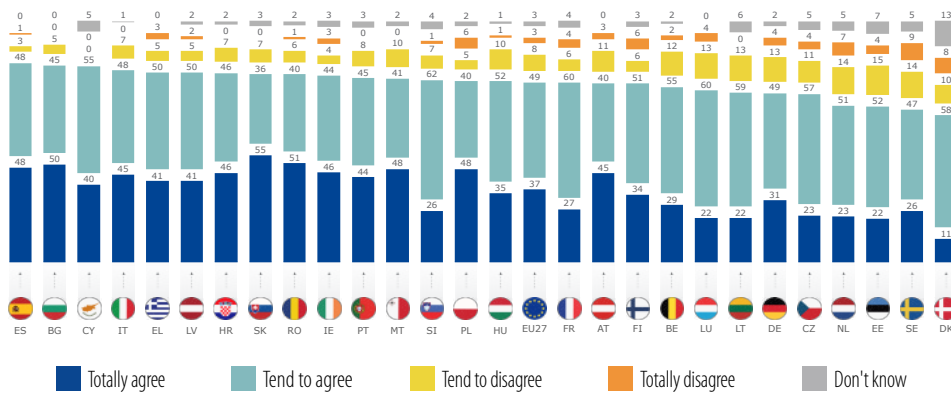
Meie nägemus on, et kohalikud ja piirkondlikud poliitikud oleksid Euroopa demokraatia nurgakiviks.

Lisateave

Rohkem näiteid piirkondade ja linnade kohta Eurobaromeetri kiiruuringuist – Euroopa Regioonide Komitee ja IPSOSe 2021. aasta küsitlus

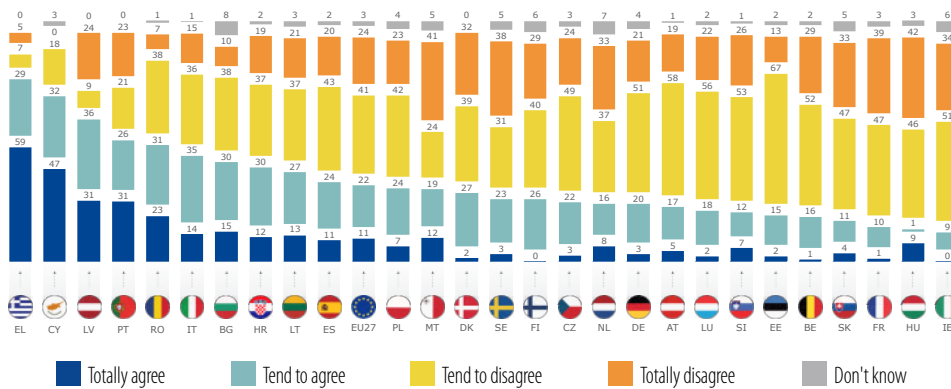
Kas nõustute, et riigi tasandist madalamate valitsustasandite kaasamine ELi otsustusprotsessi tuleks tugevdada?

86%

kohalikest ja piirkondlike poliitikutest arvab, et kohalike ja piirkondlike omavalitsuste suurem kaasamine parandaks Euroopa Liidu demokraatia toimimist.

Kas nõustute, et piirkondadel, linnadel ja küladel on piisavalt mõju ELi tulevikule?

65%

leiab, et piirkondadel, linnadel ja küladel ei ole Euroopa Liidu tasandil tehtavate otsuste suhtes piisavalt mõjuvõimu.

Küsitluse tulemused

54%

kohalikest ja piirkondlike poliitikutest on teadlik Euroopa tuleviku konverentsist.

Source: IPSOS

Põhifakt

75% kohalikest ja piirkondlike poliitikutest arvab, et osalusdemokraatia elemendid, nagu kodanike kogud või paneelarutelud, parandaksid Euroopa Liidu demokraatia toimimist.

90% on nõus, et vaja on paremat teavet demokraatlike süsteemide kohta ELi, riiklikul ja piirkondlikul tasandil.

Kuulake kohalike ja piirkondlike omavalitsuste seisukohti Euroopa tuleviku konverentsil.

Üteskutse

Euroopa Regioonide Komitee

Euroopa Regioonide Komitee on Euroopa Liidu poliitiline kogu, kuhu kuulub 329 kohalikku ja piirkondlikku esindajat kõigest 27 liikmesriigist. Komitee liikmed on inimesed, kes on valitud piirkondlike valitsuste juhtideks, piirkondlike volikogude liikmeteks, linnapeadeks või kohalike volikogude liikmeteks ning kellel on demokraatlik vastutus rohkem kui 446 miljoni Euroopa kodaniku ees. Komitee põhiülesanne on kaasata kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi ning nende esindatavaid kogukondi ELi otsustusprotsessi ja teavitada neid ELi poliitikast. Euroopa Komisjon, Euroopa Parlament ja nõukogu peavad komiteega konsulteerima poliitikavaldkondades, mis mõjutavad piirkondi ja linnu. Komitee võib pöörduda Euroopa Liidu Kohtusse, et kaitsta ELi õigust, kui rikutakse subsidiaarsuse põhimõtet või ei arvestata kohalike ja piirkondlike omavalitsustega.

Oktoober 2021 – CdR_4517

© Euroopa Liit, 2021

Rue Belliard/Belliardstraat 101 | 1040 Bruxelles/Brussel | BELGIQUE/BELGIË

Tel. +32 22822211 | e-mail: PublicationsCdR@cor.europa.eu | www.cor.europa.eu

 @EU_CoR | /european.committee.of.the.regions | /european-committee-of-the-regions | @EU_regions_cities

